

Городской отдел культуры и туризма
Центральная городская публичная библиотека
Организационно-методический отдел

«Система національно-патріотичного виховання дітей: пріоритети і засоби у контексті історичних викликів сучасності»

(Досвід роботи ДЦБ ім. О. Пушкіна)

Краматорськ, 2016

Як ніколи в цей непростий для всієї країни час, бібліотечні фахівці, педагоги, вихователі, батьки читачів та громадськість згуртувалися та об'єдналися навколо бібліотеки, щоб разом зорієнтувати дітей та підлітків на духовний розвиток, формування національно-патріотичної свідомості та єдності. Адже саме дитяча бібліотека попри всі негаразди і труднощі, з якими зіткнулася наша країна, стає сьогодні осередком оновлення духовної культури та формування громадянської позиції майбутніх поколінь. Отже, запозичити цікавинки роботи можливо, познайомившись з досвідом роботи ДЦБ ім. О. Пушкіна.

Укладач: Безсмертна О.В., зав. ОМВ ЦМПБ

Метою національно-патріотичного виховання в бібліотеці сьогодні є становлення громадянина - патріота України, готового самовіддано розбудувати її як суверенну, незалежну, правову державу, забезпечувати її національну безпеку, знати свої права і обов'язки, сприяти єднанню українського народу, громадянського миру і злагоди в суспільстві.

Складний процес формування національно свідомого громадянина в бібліотеці здійснюється за допомогою різноманітних форм роботи, вибір яких залежить від змісту та завдань виховної роботи, вікових особливостей читачів-дітей.

У дошкільному та молодшому шкільному віці важливо формувати здатність дитини пізнавати себе як члена родини, дитячого соціуму; як жителя міста чи села; виховувати у неї любов до рідного дому, вулиці, своєї країни, її природи, рідного слова, побуту, традицій.

У підлітковому віці виховується духовно осмислений патріотизм, який поєднує любов до свого народу, нації, Батьківщини з почуттям поваги до інших народів, своїх і чужих прав та свобод.

У старшому шкільному віці пріоритетними рисами ціннісного ставлення до Батьківщини є відповідальність і дієвість. Старшокласники не лише ідентифікують себе з українським народом, але прагнуть жити в Україні, пов'язати з нею свою долю, служити Вітчизні на шляху її становлення як суверенної і незалежної, демократичної, правової і соціальної держави; поважати Конституцію України і виконувати норми законів; бережно ставитися до етно-етичної культури народу України; володіти рідною та державною мовою; визнавати пріоритети прав людини, поважати свободу, демократію, справедливість.

Останнім часом робота Дитячої центральної бібліотеки ім. О. Пушкіна з патріотичного виховання значно активізувалась, наповнилась новим змістом. Національно-патріотичні заходи стали більш затребуваними та більш цікавими для дітей. Форми масових заходів дуже різноманітні. Серед них були такі, як героїко-патріотична година, година Соборності, Державності, Єдності, патріотичні бесіди, уроки мужності, пам'яті, урочквієм, фоторепортаж, усний журнал, подорож в історію та інші.

Особлива увага приділяється в бібліотеці відзначенню державних свят: Дня Незалежності, Дня Конституції, Дня Соборності та Дня захисника України. Творчо підходять до їх проведення працівники бібліотеки.

Отже, з нагоди Дня Соборності відбулася година державності **«Соборна мати - Україна – одна на всіх, як оберіг»**. Родзинкою заходу став виступ юних актрис Народного театру книги «Еспада», які урочисто продекламували вірші В.Сосюри та В.Симоненка про Україну.

Змістовною була година соборності **«Відкрий для себе Україну»**. Переглянувши фільм та здійснивши віртуальну мандрівку Україною, діти із задоволенням взяли участь в акції **«Моя єдина Україна»**, в ході якої зібрали з окремих областей карту нашої держави.

Невід'ємною складовою національно-патріотичного виховання у бібліотеці стали заходи з прищеплення читачам поваги до Конституції України та державних символів — Герба, Прапора, Гімну.

Напередодні Дня Конституції України бібліотека з дітьми зі шкільного оздоровчого табору була проведена **бесіда «Національні символи України»**, під час якої присутні пізнали цікаві факти з історії національних символів нашої держави. Підсумком бесіди стала вікторина-подорож **«Моя Україна»**.

Познайомити юних читачів з основним законом нашої держави - Конституцією була покликана правознавча година **«Жити за законами держави»**. У читальному залі була організована виставка-пазл **«Діти мають право»**, яка своїм яскравим оформленням дуже приваблювала читачів-дітей. На кожному окремому пазлі була розкрита одна з статей Конвенції, а разом вони склали повну **«Конвенцію ООН про права дитини»**.

Соціологічні дослідження в бібліотеці допомагають бібліотекарям вивчати думки та інтереси читачів-дітей. До Дня Конституції України було приурочене міні-опитування **«Яким я бачу майбутнє моєї країни»**. Аналізуючи анкети читачів, можна зробити висновок, що підростаюче покоління у своїй більшості на майбутнє налаштовані оптимістично. Підлітки цікавляться подіями, що відбуваються в країні, чимало з них знають свої конституційні права і обов'язки. Також більшість з них є патріотами своєї держави. А перед нами, дорослими - бібліотекарями, освітянами, батьками стоїть задача виховати і підтримати нового українця на основі національних та європейських цінностей. Напередодні головного державного свята — Дня Незалежності України була оформлена книжкова виставка **«Мільйони різних нас, а разом – Україна»**. А пізнавальна година **«Гроно цікавинок про Україну»** донесла до читачів факти про самобутність та унікальність нашої держави.

Креативно пройшла патріотична година **«Хай в серці кожної дитини живе любов до України»**, яка проводилась молодшим відділом напередодні Дня

Незалежності України. В ході заходу діти не тільки дізналися про державні й народні символи України та переглянули мультимедійну презентацію, але й взяли активну участь в інтерактивній грі «Змоделюй українське подвір'я». На знак своєї відданості Батьківщині, з маленьких сердечок склали одне велике серце навколо карти України, висловивши цим свою безмежну любов до рідної землі. На завершення заходу діти сфотографувалися з великим жовто-блакитним прапором, який напередодні гуртом розмалювали на папері в ході патріотичної акції «Малюємо разом прапор України».

Також небадужі до майбутнього України маленькі читачі активно взяли участь в арт-мозаїці «Україна в моїх долоньках». Діти на своєрідних листівках у формі дитячої долоньки писали свої побажання для рідної України. Найчастіше, звичайно, вони бажали миру країні і закінчення війни.

Пам'яті про героїчний подвиг юнаків, що полягли 29 січня 1918 року на станції Крути за незалежність молодой Української держави, була присвячена сюжетна викладка «*Ішли у бій – ввійшли в безсмертя*».

До відзначення Дня гідності та свободи в бібліотеці пройшла інформаційна година «*Україна – країна гідності й свободи*» та була оформлена тематична викладка «*Революція гідності: сторінки мужності*».

20 лютого 2016 року виповнилося два роки від трагічної дати в історії України - розстрілу учасників мирного протесту на майдані Незалежності в Києві. Цим подіям була присвячена година-реквієм «*Герої не вмирають! Пам'яті Небесної Сотні*».

Сміливість і жертовність людей, які беззбройні гинули під кулями снайперів, просто вражають. Переглянувши презентацію та уривки з фільмів про Майдан, восьмикласники ЗОШ № 5 дізналися про життя наших земляків – краматорців Сергія Бондарева та Івана Пантелєєва та інших Героїв України. Школярі, в свою чергу підготували вірші, присвячені Героям

Небесної Сотні. Пам'ять Героїв вшанували хвилиною мовчання.

Почесними гостями заходу стала сім'я волонтерів Штабу допомоги переселенцям із зони АТО «SOS - Краматорськ». Оксана Муравльова прочитала рядки з поезії «Вічна пам'ять» під музичний супровід на саксофоні своєї доньки Світлани. Маємо надію, що цей захід запам'ятається школярам надовго.

Пізнати більше про ті доленосні для нашої країни події та про Героїв Небесної Сотні можна було з інформаційних викладок *«На варті наших душ – Небесна Сотня» та «Горять свічі на Майдані, у скорботі серця тануть...».*

Відзначення всіх державних свят у бібліотеці сприяє активізації інтересу читачів до історії держави, виховує повагу та гордість за свою Батьківщину.

Сьогодні бібліотека не залишається осторонь подій у культурному житті країни, і коли виходять нові документальні фільми патріотичної направленості – долучається до їх перегляду. А ненав'язливі бесіди з дітьми формують патріотичну свідомість, почуття любові до України, пошани до видатних вітчизняних історичних діячів, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків.

Під час літніх канікул підліткам вільного простору **Loft** у відео-залі «Кіномишка» було запропоновано перегляд документального фільму *«Аеропорт»*, присвяченого героїчному подвигу захисників Донецького аеропорту. Після перегляду фільму, діти жваво обговорювали побачене, ділились своїми думками про складну ситуацію на Сході нашої країни.

Вразила всіх присутніх презентація фільму Дем'яна Колодія *«Воля або смерть»*. Фільм важкий, болісний, правдивий... Він нагадав глядачам наше минуле майже дворічної давнини й заставив пережити ще раз ті незабутні для кожного українця події, коли розпочався Майдан, який став відліком боротьби українського народу за волю, проти свавілля влади.

Звісно, такий фільм не міг не викликати у присутніх відгуків про пережите й побачене на екрані. Тому перегляд фільму миттєво переріс у його обговорення. На презентації був присутнім сам автор фільму – Дем'ян Колодій, американський режисер-кінодокументаліст українського походження. Разом з Іваном Родиченком - учасником Майдану та одним із організаторів показу - він розповів присутнім про їхнє власне перебування на Майдані, про свої особисті враження і про те, як знімалися кадри, що увійшли до фільму.

Також не залишив нікого байдужим перегляд циклу документальних фільмів про Майдан **«Зима, що нас змінила»**.

82 роки минуло відтоді, як мільйони синів і доньок України були без жалю винищені голодомором. Наш народ пережив катастрофу, яка могла б зупинити життя всієї нації. Пам'яті мільйонів українців, які загинули мученицькою смертю від голоду, була присвячена година-реквієм **«Горять свічки в людських долонях...»**

Розпочалась година з «Панахиди за померлими з голоду...» Д. Павличка, яку прочитала наш друг - волонтер ГО «SOS - Краматорськ» Оксана Муравльова. Дуже вразив

старшокласників ЗОШ № 12 документальний фільм про голодомор. Учні читали вірші і запалювали свічки пам'яті. На вшанування пам'яті загиблих від голоду, працівники бібліотеки оформили композицію **«Над білим янголом скорботи»**. Закінчилась година-реквієм хвилиною мовчання.

Патріотизм поєднує в собі любов до України, до свого народу, гордість за її минуле і сьогоднішнє, готовність до їх захисту.

На долю нашої Батьківщини випало багато випробувань. Вже майже два роки триває АТО. Якою була би наша країна сьогодні, якби на сторожі її незалежності та єдності не стояли мужні військові – вірні сини України?

Піднесено й зворушливо пройшли заходи, присвячені Дню захисника України та Дню українського козацтва. На урок мужності **«Звання величне – захисник Вітчизни»** до бібліотеки завітали українські воїни-учасники бойових дій на Донбасі: полковник штабу АТО В'ячеслав Раєвський і герої-бійці 95 окремої аеромобільної бригади Збройних Сил України. Саме про їх подвиг, за підтримки Міністерства оборони України та Генерального штабу ЗСУ, було знято фільм «Рейд», з трейлером до якого присутні познайомилися під час зустрічі у бібліотеці. А самі учасники рейду поділилися власними спогадами та враженнями про події тих днів, як визволяли міста Слов'янськ та Краматорськ. Читачі

бібліотеки, присутні на заході, задавали воїнам безліч питань, співбесіда була пізнавальною та хвилюючою.

В свою чергу, працівники бібліотеки провели екскурс в історію українського війська та презентували гостям інформаційну виставку **«Сила нескорених»**. А діти подарували українським захисникам свої малюнки, листи та браслети-обереги, зроблені під час акцій **«Напиши листа солдату»** та **«Оберіг захисника»**.

Молодший відділ активно проводить патріотичні години, присвячені Дню Збройних Сил України, та зовсім новому святу – Дню захисника України. Фахівці прагнуть навчити дітей втілювати у життя гасло: «Справжній патріот повинен любити, поважати і захищати свою державу». Найкраще, коли такі заходи проходять як зустрічі з тими, хто захищав і захищає Батьківщину. Особливо слід відзначити урок мужності **«Сьогодні славить вся країна синів своїх»**.

Тема козаччини завжди була одним з важливих факторів національно-патріотичного виховання. Сьогодні традиції українського козацтва усе ширше завойовують душі і серця своїх нащадків.

Історії українського козацтва була присвячена історична година **«Україна – козацька держава»** та подорож в історію **«Лине слава козацька з далеких віків»**. Діти познайомилися з мультимедійною презентацією **«З історії українського війська»** та прослідкували шлях утворення та формування української армії від княжої доби до наших днів. Бібліотекарі розповіли і про наше сьогодні та про сучасних воїнів України, які пережили і витримали тяжкі бої в зоні АТО.

Дітей молодшого шкільного віку, особливо хлопчиків, дуже цікавить військове козацьке мистецтво. Вони з захопленням слухають про те, як козаки зміцнювали своє здоров'я, розвивали силу і мужність, удосконалювали вміння майстерно володіти зброєю. Такі заходи актуальні в бібліотечному середовищі, ось декілька з них: Конкурс ерудитів **«Гей, ви, козаченьки»**, історична подорож **«Козацькими стежками»**, вікторина **«Маленький патріот»**.

Ці заходи покликані виховувати почуття патріотизму, національної свідомості, духовної єдності поколінь, адже всі ми живемо в Україні і маємо не просто любити й шанувати свою державу, а й вивчати її історію та традиції.

Дитяча центральна бібліотека підтримує співробітництво з усіма школами міста. Перший **урок знань** вже традиційно став уроком єдності та патріотизму. Дуже зворушливо, урочисто проходять вони у нашій бібліотеці.

Під час уроку єдності **«Україна – єдина країна»** семикласники ЗОШ

№ 35 познайомилися з історією української державності, з подіями революції Гідності, дізналися якою ціною український народ виборює єдність і незалежність своєї країни. Гостями заходу були: правозахисник, член краматорської громадської організації «Центр правових технологій» Світлана Рудь та учасники київського Євромайдану,

волонтери зі Львова, які приймали участь у відбудові зруйнованого під час АТО житла у Краматорську і Слов'янську – Юрій Дідула та Андрій Левицький.

В 2015 році весь світ відзначив 70-річчя Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Не залишилася осторонь цієї дати і Дитяча центральна бібліотека.

Урочистою та хвилюючою підготовлено героїко-патріотична година **«Дорогами війни до Перемоги»**. Бібліотекарі розповіли дітям про те, як прийшла війна на рідну землю, в наше місто, про мужніх солдатів нашого краю, про патріотів-медиків та працівників тилу. Всі вони наближали довгоочікуваний час визволення нашого краю.

А під час усного журналу **«Ті грізні роки в нашій пам'яті завжди»**, діти дізналися про події та втрати найтяжчої в історії людства війни, а також про жертви, які поніс Краматорськ за час німецько-фашистської окупації.

Великою популярністю у ці дні користувалися книжкова виставка **«70 років. Перемога в серцях поколінь»** і тематична викладка **«Війна. Перемога. Пам'ять»**.

Для того, щоб зробити розповідь про цей складний для дитячого сприйняття період зрозумілою, наповнити його емоцією, викликати емпатію, вирішено заходи на молодшому відділі влаштувати у формі діалогу. Найбільш вдалим стали такі, як година пам'яті «Пам'ятаєш, земле, сорок перший?», екскурс у минуле «Розповідає старе фото».

А тематичну полицю **«Війни не бачили, та знаємо, бо книги про війну читаємо»**

прикрасили виготовлені у формі фронтових листів привітальні листівки, в яких читачі подякували всім ветеранам та учасникам Другої Світової війни за Перемогу над фашизмом в Європі.

Бібліотечним працівникам цікаво знати, що відомо про Другу світову війну нашим підліткам, які книги вони читають з цієї тематики, тому серед читачів 5-9 класів було проведено анкетування **«Пам'ять про подвиг»**.

Підбиваючи підсумки дослідження, можна зробити висновок, що більшість підлітків (60%) знають про події Другої світової війни, пам'ятають героїв, вдячні за Перемогу ветеранам та з повагою ставляться до них. Слід зазначити, що наші читачі звертають увагу на книжкові виставки, відвідують разом зі своїм класом масові заходи в бібліотеці. Та на жаль, загальний рівень знань не дуже високий, з відповідей школярів видно, що вони віддають перевагу не книзі, а Інтернету та телебаченню. Тому дитячим бібліотекам є над чим працювати з питань популяризації літератури про Другу світову війну.

В історії назавжди залишаються імена, які людство шанобливо пам'ятає і якими пишається. У 2015 році Україна відзначила 200-річчя від дня народження автора Національного Гімну «Ще не вмерла України...», композитора Михайла Вербицького та 150-річчя від дня його першого публічного виконання. З цієї нагоди в

бібліотеці пройшла інтернет-година **«Визначний син українського народу»**.

Україні є постать, яка консолідує всю націю. Це великий український поет, художник і пророк - Тарас Григорович Шевченко. Сьогодні з ім'ям Кобзаря безпосередньо пов'язано збереження культурних та історичних традицій, духовних цінностей народу.

Надовго запам'ятаються читачам Шевченківські читання, присвячені 200-річчю з дня народження Т. Г. Шевченка, програма яких була цікавою і різноманітною: виставки, зустрічі-портрети, вечори, години-вшанування. А **два випуски телепередачі «Читаюче місто»** були також присвячені цій ювілейній даті. Вірші великого Кобзаря читали учні різних навчальних закладів м. Краматорська.

Вероніка Кондратьєва
учениця 5 класу
загальноосвітньої школи №31

Один із випусків мультимедійної *газети «Інтернешк@»*, яку випускає Інтернет-центр, також було присвячено 200-річчю від дня народження Т.Г.Шевченка.

Весь 2015 рік ДЦБ ім. Пушкіна приймала участь у Всеукраїнському моніторингу *«Нас єднає Шевченкове слово»*, який проводила Національна бібліотека України для дітей. Бібліотека вивчала ефективність заходів до 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка. Всього було проведено - 12, кількість дітей, які відвідали ці заходи – 380. Кількість документів, виданих за темою дослідження складає – 1355 примірників.

Не залишилась осторонь ДЦБ ім. О. Пушкіна під час проведення міської літературно-музичної програми *«Живий у правді віковій»*, яка проходила в Центрі позашкільної роботи. Працівники бібліотеки підготували книжкову виставку *«Кобзарєва зоря»*. На ній була представлена література, яка відображала життєвий та творчий шлях поета, збірки його творів, рекомендаційні списки літератури.

В Інтернет-центрі учні познайомились з віртуальним музеєм *«Шляхами Тараса Шевченка»*. Діти завітали до державного історико-культурного заповідника "Батьківщина Тараса Шевченка"; побачили будинок в якому пройшло дитинство поета; помилувалися експонатами інших шевченківських музеїв. Познайомившись з рідкісними меморіями, в кінці уроку діти склали онлайн-пазли з картин Шевченка. При проведенні віртуального музею були використані найрізноманітніші мультимедійні засоби та веб 2.0 технології, які розкрили широкі можливості нових форм роботи і зробили захід незабутнім.

Справжнім відкриттям для самих юних читачів став урок-знайомство *«Маленьким про великого Тараса»*. Діти переглянули фільм про життєвий шлях великого українського поета, проникливо читали його вірші, слухали пісню "Рече та стогне Дніпр широкий". На завершення заходу біля портрета Тараса Шевченка маленькі читачі склали вінок з квітів, який став символом пам'яті, любові та безмежної вдячності Великому Кобзарю. Музичний місток *«Кобзарєва пісня лине в душу кожної дитини»* проліг між минулим та сьогоденням, у пізнанні творчості Шевченка.

Рідна мова – духовне багатство народу. Адже без мови немає народу, без народу немає держави. Тому національне відродження Української держави та виховання патріотизму нерозривно пов'язані з вивченням державної української мови.

Під час проведення різноманітних заходів з цієї тематики фахівці звертають увагу дітей на багатство і милозвучність української мови, намагаються захоплювати її красою, пробуджувати у них любов до рідного слова, прагнення вивчати українську мову. Цій меті слугували книжкова виставка *«Мова - коштовний скарб народу»*, література з якої користувалась попитом як серед читачів бібліотеки, так і серед слухачів Безкоштовних курсів української мови. Переважна більшість нової літератури, якою поповнюється фонд бібліотеки останнім часом – україномовна.

В бібліотеці завжди відзначається Міжнародний день рідної мови, День української писемності та мови та День слов'янської писемності і культури. Були проведені: мовний калейдоскоп *«Рідна мова чиста, як роса»*, усний журнал *«Краса і велич української мови»*, мовна розвідка *«Твій пароль – рідна мова»* та інші. Під час яких діти дивляться презентації, слухають та співають українські пісні, беруть участь у мовознавчих вікторинах, іграх, конкурсах.

Читачам Дитячої центральної бібліотеки надовго запам'яталася

літературна зустріч *«Українське слово на теренах Краматорська»*. До бібліотеки завітали шановні гості - краматорські поетеси Зінаїда Дударчик, Алла Чонгова, Світлана Максименко та Галина Школа. Вони познайомили читачів бібліотеки зі своєю творчістю. Звучали поетичні твори про мову, Батьківщину, Тараса Шевченка, сучасних героїв України, а також ліричні вірші про кохання. Атмосфера була

дружньою, поетеси дуже тепло спілкувалися з дітьми, співали разом із ними пісні. Ця зустріч стала для підлітків уроком правди, добра та шанобливого ставлення до рідного слова.

Після мовознавчих заходів діти залюбки відвідують заняття Українського розмовного клубу з елементами вишивання *«Файно»*.

Бібліотека долучилася до соціокультурного проекту Центру Дослідження Літератури для Дітей та Юнацтва *«Вся Україна читає дітям»*. Головною метою якого стала популяризація на сході України рідного слова та української книги. З радістю приймали в своїх стінах надзвичайних гостей – сучасних українських письменників, які приїздили до Краматорська.

Іван Андрусяк познайомив читачів не тільки зі своїми книгами, але й презентував їм останні книжкові новинки від видавництв «Грані Т» та «Фонтан казок».

Письменник та головний редактор журналу «Однокласник» Сергій Оксенік презентував свій пригодницько-фантастичний роман «Лісом, небом, водою», який цього року отримав Український книжковий Оскар в номінації «Підліткова і юнацька література».

Поетеса з Луганщини – Любов Якимчук, яка нині живе в Києві, провела презентацію своєї книги «Абрикоси Донбасу». Ця зустріч залишила в читачів незабутнє враження, адже нова книга про наш багатотрагедійний край і його людей, на долю яких випало пройти через всі жахи збройної окупації Донецької та Луганської областей.

Цікавою та багатолюдною стала зустріч з письменницею та перекладачкою Дзвінкою Матіяш, під час якої відбулася презентація її книги «Марта з вулиці святого Миколая». Разом з письменницею до бібліотеки завітали «Книжковий форум на колесах».

В рамках арт-фестивалю «Андріївські вечорниці» та Акції «Братання із Заходу на Схід» (Львівська обл. – Донецька обл.) до бібліотеки завітали сучасні українські письменниці й поетеси Дара Корній, Марія Пак та Оксана Печарська, які подарували читачам бібліотеки справжнє свято українського слова.

Невичерпним джерелом патріотичного виховання є **краєзнавство**, яке формує у дітей почуття любові до малої Батьківщини, пробуджує гордість за свій народ, віру в його майбутнє. Так до дня міста відбувся інтернет-урок «*Немає в світі міста чарівнішого, ніж серцю милий Краматорськ*», який розкрив малознайомі сторінки історії нашого міста. Також була розроблена анімаційна презентація «Краматорськ» у сервісі PowToon.

Краматорці шанують пам'ять про події, пов'язані з історією міста і країни. Пам'ять про загиблих героїв та різноманітні визначні події увічнені в меморіальних дошках і пам'ятниках, в назвах вулиць міста. Саме про це розповіли фоторепортаж «*Історія міста, втілена в пам'ятниках*» та *краєзнавча мандрівка «Вулиця, я тебе знаю»*.

До 71-шої річниці визволення України

Дитяча центральна бібліотека ім. О.С.Пушкіна підготувала для своїх читачів історичну довідку **«Наш край, обпалений війною»**.

Вихованню любові і дбайливого ставлення до рідної землі — своєї «малої батьківщини», її історії, любові до рідної природи сприяють зустрічі з відомими людьми Донеччини. Серед таких заходів – зустріч-діалог з учасником Євромайдану, поетом-земляком, уродженцем Артемівського району Миколою Джмелем, який презентував свою нову поетичну збірку **«Коло»**. Зустріч мала назву **«Урок любові і добра»**. Поет та громадський діяч говорив з підлітками про такі прості, але, разом з тим, дуже важливі для кожної людини поняття, як духовність, рідна мова, любов до ближнього та до рідної землі.

Особливого звучання набуває зараз патріотично-краєзнавча робота. Дуже багато українських воїнів віддали свої життя за єдність та цілісність України. Діти повинні знати імена наших Героїв. Адже серед них є краматорці - Герої Небесної Сотні: Іван Пантелєєв та Сергій Бондарєв, воїни АТО: доброволець батальйону «Донбас» Валерій Полянський, боєць батальйону «ОУН» Дмитро Афанасєв, розвідник Михайло Горайнов, десантник Євген Пагулич. Першочерговим завданням бібліотеки є донесення до читачів інформації про воїнів, які героїчно загинули на Донбасі під час оборони нашого краю. Саме цьому була присвячена сюжетна викладка **«Українці – нація героїв»**, до річниці визволення Краматорська від бойовиків. Протягом усього дня 5 липня у бібліотеці працювало «Бібліо-TV», в рамках якого йшла демонстрація відео матеріалів про ці події.

Треба звернути увагу на виставку з актуальних проблем **«Ця війна не в далекій країні, а в квітучій моїй Україні»**. Працівники абонементу приклали чимало зусиль та душі для її оформлення. Матеріали про українських воїнів-героїв АТО, нелегке життя переселенців, малюнки читачів – все це можна знайти на виставці.

Таким чином, успіхи у здійсненні завдань патріотичного виховання залежать від кожного бібліотечного працівника, адже бібліотекарі – в якійсь мірі вихователі, порадики, вчителі, що працюють з дітьми та молоддю, з юними характерами, які ще формуються. І для цього у нас є невичерпне джерело знань – це книги, періодичні видання

та доступ до мережі Інтернет, що допомагають багатоаспектно, досконало і різнобічно розкрити цю тему.